

Vroege interventie centraal

Nieuwsbrief van het
expertisecentrum vroege interventie
Helping Young People Early (HYPE)

*Innovatie als sleutel tot het verbeteren van het dagelijks functioneren
van jongeren met psychische kwetsbaarheid*

Nummer 2, juli 2020

In deze nieuwsbrief:

- Behandelteam HYPE: kennismaking met GZ-psycholoog Loes Hesse
- Research: onderzoek in tijden van corona gericht op contact met leeftijdsgenoten
- Research: Jacobijn de Mos vertelt over haar onderzoek binnen BPD YOUNG!
- Research: groen licht voor PRIMARY study
- Consultatie vanuit het expertisecentrum vroege interventie HYPE
- Vanaf nu rechtstreeks verwijzen naar HYPE via ZorgDomein!
- Scholing vanuit het expertisecentrum vroege interventie HYPE
- Do's en Don'ts over Borderline: door de jongeren van het HYPE-platform
- Inschrijven op deze nieuwsbrief?

Expertisecentrum vroege interventie HYPE

We weten dat gedurende de levensloop van mensen de ziektelast van psychische problemen het hoogst is tijdens de adolescentie en jonge volwassenheid. Tegelijkertijd weten we ook dat de toegang tot interventie juist het laagst is op deze leeftijd. Kenmerken van borderline, zoals plotseling en hevig wisselende stemmingen of zelfbeschadiging, vormen een signaal voor kwetsbaarheid voor alle ernstig psychiatrische aandoeningen.

En voor al deze problemen geldt: hoe eerder we deze opmerken, des te eerder we interventie kunnen bieden en hoe gunstiger we de toekomst van jongeren kleuren.

Het doel van het expertisecentrum vroege interventie is dan ook: jonge mensen vroeg helpen 'Helping Young People Early'.

Dat doen we op vier manieren:

1. diagnostiek en second opinions als er sprake is van complexe psychische problemen
2. vroege interventie
3. innovatie en wetenschappelijk onderzoek om de kennis over wat jonge mensen nodig hebben verder uit te breiden
4. scholing en consultatie voor alle professionals die werken met jongeren.

In deze nieuwsbrief vertellen we je graag meer over de ontwikkelingen voor al deze taken.

Behandelteam HYPE breidt uit

Het HYPE-team is klein gestart in juni 2016. We zijn al eerder gegroeid. Maar nu kunnen we melden dat we de afgelopen maand flink zijn uitgebreid. Graag stellen we u voor aan Loes Hesse, onze nieuwe collega:

Ik ben Loes Hesse en sinds juni werkzaam bij het HYPE-team als GZ-psycholoog. Ik heb hiervoor op verschillende werkplekken gewerkt met zowel kinderen, jongeren als volwassenen. Ik heb onder andere gewerkt in de zwangerschapspsychiatrie en met jongeren met eetstoornissen. Het HYPE-programma sprak mij erg aan omdat het zich richt op jongeren, het systeem er omheen en op vroege interventie. Met het vroeg signaleren van mogelijke persoonlijkheidsproblematiek en daarbij de inzet van vroege interventie kunnen hopelijk problemen op latere leeftijd beperkt of zelfs voorkomen worden. Daarbij spreekt het mij erg aan dat we in een team werken met verschillende expertises met de jongere en zijn/haar systeem. Om de onderliggende patronen van gedrag en gevoelens te ontdekken en leren herkennen.

Mijn eerste indrukken van HYPE zijn heel goed. Ik heb een bevoegen en gemotiveerd team leren kennen dat begaan is met de jongere en hun naasten. Doordat het hele team met dezelfde therapeutisch kader werkt, is er een duidelijke focus en spreken we dezelfde taal. Iedereen denkt vanuit zijn of haar discipline mee en samen geven we de behandeling vorm. Ik heb heel veel zin om me verder te gaan verdiepen in cognitieve analytische therapie en hiermee aan de slag te gaan.

Wetenschappelijk onderzoek; hoe meer contact, hoe minder emotionele problemen

De Universiteit van Amsterdam doet onderzoek naar de impact van de coronacrisis op het gezinsleven. Door middel van een online vragenlijst vragen zij ouders met kinderen tussen de 6-17 jaar oud naar o.a. het welzijn en geestelijke gezondheid van hunzelf en hun

kind(eren). Op dit moment hebben 595 Nederlandse ouders met een kind tussen de 12 en 17 jaar oud (52.2% jongen, 47.5% meisje) de vragenlijst ingevuld.

Uit de eerste resultaten blijkt dat van de adolescenten wordt verwacht dat ze gemiddeld 5-6 uur aan school besteden. En 70% van de adolescenten haalt dit aantal uren dagelijks of bijna dagelijks volgens hun ouders. Gedurende de dag heeft 9 op de 10 adolescenten contact met leeftijdsgenoten via WhatsApp of sociale media volgens de ouders. Hoe meer een adolescent contact heeft met leeftijdsgenoten via WhatsApp hoe minder emotionele problemen en hyperactiviteit hij/zij vertoont. Face-to-face contact met leeftijdsgenoten gebeurt minder vaak. Ruim 40% van de adolescenten ziet hun vrienden helemaal niet in persoon. Zien adolescenten hun vrienden helemaal niet persoonlijk? Dan blijkt dit een sterkere voorspeller te zijn voor emotionele problemen. Een vergelijkbaar verband is ook gevonden voor sporten: hoe vaker een adolescent fysiek actief was hoe minder emotionele problemen en probleemgedrag hij/zij vertoonde.

Zie voor meer informatie over dit wetenschappelijk onderzoek de website:
www.covidfamilystudy.com

Wetenschappelijk onderzoek: BPD YOUNG!

Mijn naam is Jacobijn de Mos en ik werk als GZ-psycholoog in opleiding tot specialist bij Kenter Jeugdhulp, een organisatie voor GGZ-behandeling bij kinderen en jongeren en jeugd- & opvoedingsondersteuning. Wij doen dit in de regio's IJmond, Midden- en Zuid Kennemerland, Haarlemmermeer en Amsterdam/Amsteland.

In de opleiding tot klinisch psycholoog heeft het doen van wetenschappelijk onderzoek een belangrijke plek. Ik kreeg in dat kader de mogelijkheid om me aan te sluiten bij de onderzoeksgroep *BPD YOUNG!*; een aanbod waar ik graag gebruik van maak. Het samen werken aan een gezamenlijk project is voor mij daarin een waardevolle aanvulling.

Onderzoek naar de ontwikkeling van borderline problematiek is belangrijk omdat blijkt dat vroege signalering en interventie een positief effect hebben op de verdere ontwikkeling. En kunnen daarmee de ernstige klachten die gepaard gaan met deze problematiek sterk verminderen. In het onderzoek naar de ontwikkelingspaden van borderline psychopathologie is het zinvol verschillende individuele, sociale en gezinsfactoren mee te nemen. Mijn onderzoek richt zich op de vraag of er een verband bestaat tussen de mate van ervaren chaos in een gezin (o.m. onrust, gebrek aan routines, komen en gaan van mensen) en de kenmerken van een borderline persoonlijkheidsstoornis. In de ontwikkelingspaden van borderline persoonlijkheidspathologie vinden we dat impulsiviteit en emotionele instabiliteit belangrijke, in aanleg aanwezige factoren zijn. We verwachten dat deze biologische kwetsbaarheden versterken naar mate er meer chaos is in de thuissituatie. Een omgekeerd effect kan ook aan de orde zijn: de impulsiviteit en emotionele instabiliteit van adolescenten met borderline vergroten de mate van chaos in het gezin. Met mijn onderzoek hoop ik in de komende jaren meer zicht te krijgen op dit verband.

Mijn onderzoek is nog in de beginfase maar ik ben heel benieuwd naar de bevindingen die het onderzoek gaat opleveren. En vooral: in hoeverre die aanleiding geven om bepaalde algemene aannames rond gezinnen, waarin borderline aan de orde is, mogelijk bij te stellen.

Wetenschappelijk onderzoek: PRIMARY study

De afgelopen tijd zijn de onderzoekers hard bezig geweest met het opzetten van de PRIMARY study. Dit richt zich op jongeren met zelfbeschadiging (klik [hier](#) voor meer info).

Inmiddels heeft de Medisch Ethische Toetsingscommissie de onderzoeksopzet goedgekeurd. Dat betekent dat het onderzoek nu echt van start kan gaan! In augustus beginnen we met de pilot om zo het onderzoek helemaal goed in te richten. Volg de voortgang van dit onderzoek op onze website.

Consultatie

Jongeren met kenmerken van borderline hebben soms complexe vragen voor hulp binnen verschillende domeinen van functioneren. Daarbij kan de samenwerking met hun hulpverleners soms moeizaam verlopen. Daarom biedt het expertisecentrum vroege interventie HYPE consultatie voor alle zorgprofessionals. Werkend met jongeren van 12-25 met kenmerken van borderline.

HYPE biedt twee verschillende vormen van consultatie:

- Voor vragen of om mee te denken is er iedere dag één van onze psychosociaal behandelaren aanwezig; **Désirée Bosman** of **Remko Bosch** via het telefoonnummer **033 4 603 500**. Het gaat hierbij om vragen waarin we kort kunnen meedenken. Bijvoorbeeld over mogelijkheden voor behandeling voor jongeren en/of hun naasten. We gaan ervan uit dat consultatie niet langer dan 10 minuten duurt.
- Daarnaast bieden we meer uitgebreide multidisciplinaire consultatie volgens de HYPE-methodiek. Behandelaren kunnen hiervoor langskomen of gebruik maken van beeldbellen. Op basis van de principes van HYPE denken wij dan gedurende 30 minuten mee over de patiënt. Over de relatie tussen patiënt en behandelaar/behandelteam en de mogelijkheden voor verdere interventie. Deze vorm van consultatie kan nieuwe inzichten bieden op het moment dat een behandeling dreigt vast te lopen. Of als er zorgen zijn over de samenwerking tussen hulpverlener en cliënt. Bij deze vorm van consultatie zijn er altijd drie behandelaren vanuit verschillende disciplines uit het HYPE behandelteam aanwezig. Na de consultatie volgt een terugkoppeling met advies en mogelijke vervolgstappen voor de behandelaar (aanvrager consultatie). Voor externe organisaties zitten er kosten verbonden aan deze vorm van consultatie.

Ga naar onze website voor het aanvragen van een consultatie: www.ggzcentraal.nl/hype

Direct verwijzen naar HYPE via ZorgDomein!

Vanaf nu kunnen huisartsen rechtstreeks naar HYPE verwijzen via zorgdomein via 'persoonlijkheidsproblemen' voor:

- ✓ Diagnostiek bij problemen in emoties en relaties, waarbij een vermoeden van borderline speelt
 - ✓ Behandeling (vroege interventie), zie hier voor meer informatie: www.ggzcentraal.nl/hype
- Het is een voorwaarde voor behandeling dat de patiënt niet langer dan 1 uur reistijd tot onze locatie in Amersfoort heeft.

Is uw patiënt jonger dan 18 jaar: (zorgdomein zoekopdracht jonger dan 18 jaar):

<https://www.zorgdomein.nl/referral/protocol/9ad31612-29f4-40a9-885d-13cc64ae561d/PSYPER>

Is uw patiënt 18 jaar of ouder: (zorgdomein zoekopdracht 18-65 jaar):

<https://www.zorgdomein.nl/referral/protocol/2b12d3d3-2818-4289-950a-d5276d9b604e/PSYPER1>

Voor overleg over aanmeldingen is er iedere dag één van onze psychosociaal behandelaren bereikbaar; **Désirée Bosman** of **Remko Bosch** via het telefoonnummer **033 4 603 500**.

Scholing vanuit HYPE

Voor het jaar 2020 zijn de volgende scholingsdagen ingepland:

- Er is nog een zeer beperkt aantal plaatsen beschikbaar voor onze jaarlijkse thema-ochtend op vrijdag 2 oktober 2020 voor professionals werkend met jongeren. Deze thema-ochtend 'Zin & Onzin over Borderline bij jongeren' staat in het teken van Niet alleen Borderline. Voor meer info en aanmelding zie <https://www.aanmelder.nl/hypestudie-ochtend> Schrijf je snel in!
- Tevens is er nog ruimte om je aan te melden voor het online symposium 'Borderline bij jongeren' op dinsdag 15 september 2020 (13.00 – 17.00). Hierin presenteren wij resultaten vanuit het wetenschappelijk onderzoek BPD YOUNG! en de behandeling vanuit Vroege Interventie HYPE. Voor meer informatie en aanmelden: zie <https://www.aanmelder.nl/studiemiddaghype/inhoudenprogramma>
- Op onze website www.ggzcentraal.nl/HYPE vind je onder het kopje 'scholing en training voor professionals' ons overige scholingsaanbod.

HYPE jongeren-platform

Voor de ontwikkelingen binnen het Expertisecentrum vroege interventie HYPE is het advies van jonge ervaringsdeskundigen heel belangrijk. Daarom nodigen wij alle jongeren die hun behandeling in HYPE hebben afgerond uit om zitting te nemen in het HYPE platform. Concreet betekent dit dat de jongeren van het HYPE platform regelmatig meedenken in zaken die belangrijk zijn in de ontwikkeling van ons programma. Zowel innovaties, wetenschappelijk onderzoek of sollicitatiegesprekken van nieuwe medewerkers.

We hebben de jongeren gevraagd om mee te denken in tips voor de hulpverlening. Zoals je misschien kunt voorstellen, wilden ze daar maar al te graag wat input over inbrengen! Daarom plaatsen we in iedere nieuwsbrief een aantal van hun *'do's and don'ts'* voor de hulpverleners. Dit keer beschrijven onze jongeren hun *do's & don'ts* rond de diagnose borderline.

Tijd nemen en uitleg geven: 'Als ik een advies krijg dan is het heel vervelend alleen maar om te horen wat er aan de hand is en niet wat er aan gedaan kan worden. Als je termen hoort, zoals borderline, schrik je toch echt wel. Dan wil je meer weten. Dat kan niet in een kort gesprek. Dus neem de tijd! Het is fijn als je behandelaar of hulpverlener goed uitlegt wat iets betekent. En met je meedenkt over het vervolg en daarbij ook naar jouw mening vraagt. Daarbij is het fijn om dingen op papier te zetten om nog eens te kunnen lezen. En vooral om ook te horen dat je niet de enige bent met deze problemen. Luister naar de jongere zelf als je een diagnose bespreekt!'

Een absolute 'don't': 'Zeggen: zelfbeschadiging is iets om je zin mee te krijgen. Of bijvoorbeeld jij gedraagt je als een klein kind. Nog te vaak zien mensen de kenmerken van borderline als naar gedrag of manipuleren. Mij serieus nemen en aandacht geven voor het feit dat ik zelf lijdt onder mijn klachten. Dat is daarom heel belangrijk.'

Niet iets beloven wat je niet waar kunt maken: 'Je moet eerlijk zijn over wat er wel en niet kan. Dus als je zegt dat de behandeling super gaat helpen is dat niet eerlijk. Want dat weet je nog niet.'

Ouders betrekken: 'Ouders betrekken is soms moeilijk. Ik vond het best lastig om gesprekken te hebben met m'n ouders. En ook dat ze zelf gesprekken hadden waar het over mij ging. Maar het was wel goed want je kunt elkaar daardoor wel wat beter gaan begrijpen. Ouders kunnen er ook dingen van leren en hebben ook uitleg nodig. Bij het bespreken van de diagnose is het fijn om te overwegen om niet alleen de ouders maar bijvoorbeeld ook broers of zussen uit te nodigen. Het is belangrijk dat zij ook uitleg krijgen en de kans krijgen om vragen te stellen.'

Inschrijven op deze nieuwsbrief?

Schrijf je nu eenvoudig en snel in voor de nieuwsbrief en ontvang het bij publicatie automatisch in je e-mail. Inschrijven kan via onderstaande link:

https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=vs4yBKcAbEexSQYbEgtVA42-IoIXI_VGkCYvtbzs97tUMFgyNEpaMjFPQ0pLUUIVRkVDSVQwUTdENC4u

De nieuwsbrief verschijnt elk kwartaal en is terug te vinden op www.ggzcentraal.nl/hype
Vragen? Of verwijzing/aanmelding van cliënten: Désirée Bosman of Remko Bosch, dagelijks bereikbaar via 033 4603500

Voor informatie over scholing in HYPE: a.gielen@ggzcentraal.nl

Voor informatie over wetenschappelijk onderzoek: c.hessels@ggzcentraal.nl